

Saken

Begränsning av antalet tillstånd i ett frekvensutrymme enligt 3 kap. 7 § lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation – LEK – och utfärdande av allmän inbjudan till ansökan

Post- och telestyrelsens avgörande

Post- och telestyrelsen (PTS) begränsar antalet tillstånd i FDD-segmentet (FDD: *Frequency Division Duplex*) av frekvensutrymmet 694–790 MHz (700 MHz-bandet) enligt följande.

- Nationellt tillstånd för FDD i frekvensutrymmet 703–708 MHz och 758–763 MHz (FDD1)
- Nationellt tillstånd för FDD i frekvensutrymmet 708–713 MHz och 763–768 MHz (FDD2)
- Nationellt tillstånd för FDD i frekvensutrymmet 713–718 MHz och 768–773 MHz (FDD3)
- Nationellt tillstånd för FDD i frekvensutrymmet 718–723 MHz och 773–778 MHz (FDD4)
- Nationellt tillstånd för FDD i frekvensutrymmet 723–733 MHz och 778–788 MHz (FDD5)

Tillstånden kommer att förenas med villkor enligt det som anges i den allmänna inbjudan till ansökan (bilaga 1 till detta beslut).

PTS beslutar att tillstånden för FDD1–FDD4 ska tilldelas genom ett urvalsförfarande där det pris (bud) sökanden är villig att betala för tillståndet ska vara utslagsgivande (auktion). PTS beslutar att tillståndet för FDD5 ska tilldelas genom en kombination av ett jämförande urvalsförfarande och en auktion.

Post- och telestyrelsen

PTS beslutar att utfärda allmän inbjudan till ansökan, vilken innehåller regler för deltagande i tilldelningen och om tilldelningsförfarandet (bilaga 1).

Bakgrund

Frekvensbandet 470–790 MHz används för närvarande för utsändningar av marksänd tv i Sverige. Internationella Teleunionen (ITU) tar fram traktatet Radioreglementet (ITU-RR), vilket behandlar radioanvändning på global nivå. Sverige är anslutet till ITU-RR. Frekvensbandet 694–790 MHz är i ITU Region 1 (som Sverige tillhör) primärt allokerat till rundradio (marksänd tv). Vid Världsradiokonferensen 2015 (WRC-15) har ITU-RR ändrats så att det i frekvensbandet även gäller ko-primär (eng. *co-primary*) allokering till mobil radio (t.ex. mobiltelefoni och trådlös bredband).

Regeringen beslutade den 27 februari 2014 om sändningsutrymme för tv-sändningar (dnr Ku2013/1232/MFI m.fl.). Beslutet innebär att marksänd tv från och med den 1 april 2017 inte längre ska använda frekvensbandet 694–790 MHz, och att det bandet därmed kan användas för andra ändamål.

Regeringen uppdrog den 24 april 2014 åt PTS dels att utreda den framtida användningen av 700 MHz-bandet och dels att planera användningen av marksänd tv i Sverige efter den 31 mars 2017 (dnr N2014/2008/ITP respektive N2014/2009/ITP). PTS har redovisat uppdraget om framtida användning i *Rapport av uppdrag att utreda den framtida användningen av 700 MHz-bandet (694–790 MHz)* – PTS-ER-2015:15. PTS har redovisat uppdraget om planering av marksänd tv i delrapporten *Marksänd tv under 694 MHz efter den 31 mars 2017* – PTS-ER-2015:17 och i slutredovisningen *Marksänd tv under 694 MHz efter den 31 mars 2017* – PTS-ER-2016:2.

EU-kommissionen har med stöd av radiospektrumbeslutet (2002/626/EU), efter Radiospektrumkommitténs (RSC) godkännande, antagit ett beslut om tekniska genomförandeåtgärder för harmonisering av de tekniska villkoren i frekvensutrymmet 694–790 MHz inom EU.¹ De harmoniserade villkoren bygger på de rapporter i ämnet som tagits fram inom de europeiska spektrumförvaltningarnas samarbetsorgan *European Conference of Postal and Telecommunications Administrations* (CEPT).

EU-kommissionen har den 2 februari 2016 presenterat ett förslag till Europaparlamentets och rådets beslut om användningen av frekvensbandet 470–790 MHz i unionen (COM(2016) 43 final). Förslaget innebär bl.a. att EU:s

¹ Kommissionens genomförandebeslut (EU) 2016/687 av den 28 april 2016 om harmonisering av frekvensbandet 694–790 MHz för markbundna system som kan tillhandahålla trådlösa bredbandstjänster och för flexibel nationell användning i unionen

medlemsstater senast den 30 juni 2020 ska tillåta att frekvensbandet 694–790 MHz används för markbundna system som kan tillhandahålla trådlösa bredbandstjänster. Förslaget är för närvarande föremål för behandling i rådet och Europaparlamentet.

I den internationella harmoniseringen har det fastställts en bandplan för 700 MHz-bandet. Huvuddelen av bandet utgörs av det s.k. FDD-segmentet om 2×30 MHz (703–733/758–788 MHz). Med FDD avses *Frequency Division Duplex* där kommunikationen i nedlänk (basstation till terminal) och upplänk (terminal till basstation) sker i skilda frekvensband. FDD-segmentet delas upp i sex (6) frekvensblock om vardera 2×5 MHz.

I de delar av 700 MHz-bandet som inte utgör FDD-segmentet finns det flera alternativa bandplaner som kan implementeras på nationell nivå. Ett alternativ är att 20 MHz i frekvensutrymmet mellan FDD-segmentets upp- och nedlänksband används för kommersiella ändamål som kompletterande nedlänk. Andra alternativ är bl.a. användning av frekvensutrymme i 700 MHz-bandet för verksamhet som bedrivs i syfte att tillgodose allmän ordning, säkerhet eller hälsa, eller användning för maskin till maskin-kommunikation.

Skäl

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 3 kap. 7 § LEK får antalet tillstånd som beviljas inom ett frekvensutrymme begränsas om det är nödvändigt för att garantera en effektiv användning av radiofrekvenser.

Enligt 3 kap. 8 § LEK ska, när antalet tillstånd har begränsats enligt 3 kap. 7 § LEK, tillståndsprövningen ske efter allmän inbjudan till ansökan om inte särskilda skäl föranleder annat. Prövningen ska ske efter ett jämförande urvalsförfarande, efter ett anbuds-förfarande där det pris sökanden vill betala för tillståndet ska vara utslagsgivande eller en kombination av dessa förfaranden.

PTS har i myndighetens föreskrifter (PTSFS 2008:1) om spektrumauktioner, ändrade genom PTSFS 2010:5 och PTSFS 2016:2, föreskrivit om urvalsförfarande och tillståndsgivning vid spektrumauktioner. Enligt föreskrifterna får PTS besluta om regler för en särskild spektrumauktion genom ett beslut om att begränsa antalet tillstånd enligt 3 kap. 7 § LEK och utfärda allmän inbjudan till ansökan.

PTS föreskrifter om spektrumauktioner reglerar enbart auktioner av tillstånd att använda radiosändare. PTS föreskrifter (PTSFS 2016:3) om ett kombinerat urvalsförfarande för tillstånd att använda radiosändare i frekvensblocket 723–733/778–788 MHz (FDD5 i 700 MHz-bandet) reglerar därför det kombinerade

urvalsförfarande som ska genomföras för att tilldela frekvensblocket FDD5. Enligt dessa föreskrifter får PTS besluta om regler för det kombinerade urvalsförfarandet genom ett beslut om att begränsa antalet tillstånd enligt 3 kap. 7 § LEK och utfärda allmän inbjudan till ansökan.

PTS bedömning

Begränsning av antalet tillstånd att använda radiosändare

Den tillgängliga mängden radiospektrum i FDD-segmentet är 2×30 MHz. 700 MHz-bandet har goda radiotekniska utbredningsegenskaper. Samtidigt finns det i FDD-segmentet en förhållandevis stor mängd spektrum tillgängligt. Det skapar förutsättningar för utbyggnad av nät med god täckning och tillhandahållande av tjänster med hög kapacitet. Att bandet är föremål för internationell harmonisering gör det attraktivt för den globala industrin att i stor skala ta fram och tillverka nätverksutrustning och terminaler. 700 MHz-bandet erbjuder därmed mycket värdefulla möjligheter att förbättra yttäckningen och kapaciteten för mobila tal- och datakommunikationstjänster i Sverige.

Givet 700 MHz-bandets egenskaper bedömer PTS att det finns en betydande efterfrågan på spektrum i bandet (jfr *Förstudierapport 700 MHz* – PTS-ER-2015:10). Det skulle inte vara en tillfredsställande metod, vare sig med hänsyn till intresset av konkurrens eller från effektivitetssynpunkt, att tilldela tillstånd till den som kommer in först med en ansökan (jfr prop. 2002/03:110 s. 138 ff. och 367). PTS finner därför att det föreligger skäl att med stöd av 3 kap. 7 § LEK begränsa antalet tillstånd i 700 MHz-bandet.

Tillstånden i 700 MHz-bandets FDD-segment ska, med hänsyn till den internationella harmoniseringen av bandplanen, utformas som block om 2×5 MHz. Antalet tillstånd kan då begränsas till maximalt sex stycken. PTS bedömer emellertid att det finns skäl att utforma det tillstånd som ska förenas med täckningskrav som ett block om 2×10 MHz. Antalet tillstånd ska därmed begränsas till fem stycken: FDD1–4 som omfattar vardera 2×5 MHz samt FDD5 som omfattar 2×10 MHz.

Andra delar av 700 MHz-bandet än FDD-segmentet omfattas inte av detta beslut.

Urvalsförfarande efter allmän inbjudan till ansökan

Det finns inte några skäl som föranleder avsteg från huvudregeln i 3 kap. 8 § LEK att tillståndsprövning ska ske genom urvalsförfarande efter utfärdande av allmän inbjudan till ansökan när antalet tillstånd har begränsats enligt 3 kap. 7 § LEK. PTS ska därför fastställa vilken sorts urvalsförfarande som ska tillämpas och utfärda en allmän inbjudan till ansökan.

Enligt PTS spektrumstrategi (PTS-ER-2014:16) ska, när ett urvalsförfarande aktualiseras, i första hand tillämpas ett anbuds förfarande där det pris (bud) sökanden är villig att betala för ett tillstånd är utslagsgivande (auktion). PTS har inte funnit skäl att frångå denna princip i den förestående auktionen avseende tillstånden för FDD1, FDD2, FDD3 och FDD4. Auktionen ska genomföras på sätt som beskrivs i den allmänna inbjudan (bilaga 1).

Eftersom tillståndet för FDD5 förenas med ett krav på täckning och utbyggnad ska urvalsförfarandet utformas som en kombination av ett jämförande urvalsförfarande (skönhetstävling) och en auktion. Att tilldelning av tillståndet för FDD5 ska genomföras genom ett kombinerat urvalsförfarande föreskrivs i 6 § i PTS föreskrifter (PTSFS 2016:3) om ett kombinerat urvalsförfarande för tillstånd att använda radiosändare i frekvensblocket 723–733/778–788 MHz (FDD5 i 700 MHz-bandet). Tilldelningen ska genomföras på sätt som beskrivs i den allmänna inbjudan (bilaga 1).

Beslutet har fattats av tf. generaldirektören Catarina Wretman. I den slutliga handläggningen har deltagit enhetschefen Karoline Boström, projektledaren Anna Beckius, juristen Nina Gustafsson och verksjuristen Per Andersson.

Beslutet får enligt 8 kap. 20 § andra stycket LEK överklagas endast i samband med att beslut i fråga om tillstånd att använda radiosändare överklagas.

